

EVALUATIE ONDERWIJSAANBOD VOOR ZIEKE LEERLINGEN

Commissie voor Onderwijs
7/12/2023

Katja Petry
Hilde De Rijbel

ONDERWIJS
INSPECTIE
OOG VOOR KWALITEIT

Vlaamse
overheid

REGELGEVING

▪ Decreet betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding (2018)

- *Dit decreet vervangt het vroegere decreet op de centra voor leerlingenbegeleiding.*
- *Het legt opnieuw de **verantwoordelijkheid** voor de leerlingenbegeleiding bij de **school**, die instaat voor de uitwerking, de implementatie en de evaluatie van een geïntegreerd beleid op de leerlingenbegeleiding.*
- *“Kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding bevordert **de totale ontwikkeling** van alle leerlingen, verhoogt hun welbevinden, voorkomt vroegtijdig schoolverlaten en creëert meer gelijke onderwijskansen. Op die manier draagt het bij tot het functioneren van de leerling in de schoolse én maatschappelijke context.” -> vier begeleidingsdomeinen*
- *De school ontwikkelt een beleid op leerlingenbegeleiding dat is afgestemd op het pedagogisch project, de noden van de leerlingenpopulatie en de context waarin de school zich bevindt.*

=> Het decreet definieert duidelijk de **actoren** en het kader (het **zorgcontinuüm**) waarbinnen zij kunnen werken:

- *De school staat zowel in voor de brede basiszorg (voor alle leerlingen) als voor de verhoogde zorg (voor leerlingen die een gedifferentieerde aanpak nodig hebben).*
- *Het CLB neemt de regie over vanaf uitbreiding van zorg (fase 2).*

=> Met dit decreet werd leerlingenbegeleiding een erkenningsvoorwaarde.

Het OK referentiekader voor onderwijskwaliteit

Rubriek
Deelrubriek
Kwaliteitsverwachting

Beleid	
Beleid	
BL1	De school ontwikkelt en voert een gedragen, geïntegreerd en samenhangend beleid rekening houdend met haar (ped)agogisch project.
BL2	De school geeft haar organisatie vorm op het vlak van cultuur en structuur.
BL3	De school werkt participatief en responsief.
BL4	In de school heerst een innovatieve en lerende organisatiecultuur.
BL5	De school bouwt samenwerkingsverbanden uit die het leren en onderwijzen ten goede komen.
BL6	De school communiceert transparant over haar werking met alle betrokkenen.
Onderwijskundig beleid	
BL7	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid op het vlak van leren en onderwijzen.
Personeels- en professionaliseringsbeleid	
BL8	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend personeelsbeleid dat integraal en samenhangend is.
BL9	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend professionaliseringsbeleid en heeft hierbij specifieke aandacht voor beginnende leraren.
Financieel en materieel beleid	
BL10	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend financieel en materieel beleid.
BL11	De school beheerst de kosten voor alle lerenden.
Fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving	
BL12	De school ontwikkelt en voert een doeltreffend beleid met het oog op de fysieke en mentale veiligheid van de leef-, leer- en werkomgeving.

Resultaten en effecten		Ontwikkeling stimuleren			
		Doelen		Begeleiding	
R1	De school bereikt de minimaal gewenste output bij een zo groot mogelijke groep van lerenden.	D1	Het schoolteam realiseert doelgericht een brede en harmonische vorming die betekenisvol is.	B1	Het schoolteam geeft de begeleiding vorm vanuit een gedragen visie en systematiek en volgt de effecten van de begeleiding op.
R2	De school streeft naar welbevinden en betrokkenheid bij alle lerenden en het schoolteam en naar tevredenheid bij ouders en bij andere relevante partners.	D2	Het schoolteam hanteert doelen die sporen met het gevalideerd doelenkader en zorgt voor samenhang tussen de doelen.	B2	Het schoolteam biedt begeleiding zowel op het vlak van leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychisch en sociaal functioneren als preventieve gezondheidszorg.
R3	De school streeft bij elke lerende naar zoveel mogelijk leerwinst.	D3	Het schoolteam hanteert uitdagende en haalbare doelen.	B3	Het schoolteam biedt elke lerende een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.
R4	De school stimuleert de studievoortgang van elke lerende.	D4	Het schoolteam expliciteert de doelen en de beoordelingscriteria.	B4	Het schoolteam geeft de begeleiding vorm samen met de lerende, de ouders/thuisomgeving en andere relevante partners.
R5	De school waarborgt de toegang tot onderwijs voor elke lerende.	Vormgeving onderwijsleerproces en leef- en leeromgeving		Opvolging	
R6	De school streeft naar effecten op langere termijn bij alle lerenden.	V1	Het schoolteam en de lerenden creëren samen een positief en stimulerend school- en klasklimaat.	O1	Het schoolteam geeft de lerenden adequate feedback met het oog op de voortgang in het leer- en ontwikkelingsproces.
Kwaliteitsontwikkeling		V2	Het schoolteam en de lerenden gaan positief om met diversiteit.	O2	Het schoolteam evalueert op een brede en onderbouwde wijze het onderwijsleerproces en het behalen van de doelen.
K1	De school ontwikkelt haar kwaliteit vanuit een gedragen visie die vertaald is in de onderwijsleerpraktijk.	V3	De leef- en leeromgeving en de onderwijsorganisatie ondersteunen het bereiken van de doelen.	O3	Het schoolteam stuurt het onderwijsleerproces bij op basis van de feedback- en evaluatiegegevens.
K2	De school evalueert haar werking cyclisch, systematisch en betrouwbaar vanuit de resultaten en effecten bij de lerenden.	V4	Het schoolteam biedt een passend, actief en samenhangend onderwijsaanbod aan.	O4	Het schoolteam beslist en rapporteert onderbouwd over het behalen van de doelen bij de lerende.
K3	De school borgt en ontwikkelt de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk.				

REGELGEVING

In het kwaliteitsdecreet (na ODXXXI) wordt het volgende toegevoegd:

- Tijdens een doorlichting in het basis- en secundair onderwijs gaat de onderwijsinspectie na of de school een kwaliteitsvol beleid op **leerlingenbegeleiding** ontwikkelt, implementeert en evalueert (conform regelgeving).
- Tijdens een doorlichting in het basis- en secundair onderwijs spreekt de onderwijsinspectie ook een evaluatie uit over het **gelijke onderwijskansenbeleid**.
 - Gelijke onderwijskansenbeleid moet tegemoetkomen **aan kwaliteitsverwachtingen in het OK**.
 - School bepaalt daartoe **streefdoelen, indicatoren en tijdspad**.
 - Negatieve evaluatie -> **externe begeleiding** -> tweede negatieve evaluatie -> halvering extra middelen

Decreet bao: De school ontwikkelt een beleid op leerlingenbegeleiding dat is afgestemd op het pedagogisch project, de noden van de leerlingenpopulatie en de context waarin de school zich bevindt. **Het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid, zoals omschreven in het schoolwerkplan, wordt erin geïntegreerd.**

Codex so: Het schoolteam voorziet **voor elke leerling een passende begeleiding met het oog op gelijke onderwijskansen.**

REGELGEVING

▪ Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs [art. 38](#)

Tijdens een doorlichting van een onderwijsinstelling gaat de onderwijsinspectie na of de onderwijsinstelling :

1° de onderwijsreglementering respecteert;

2° aan de kwaliteitsverwachtingen, opgenomen in het referentiekader onderwijskwaliteit, tegemoetkomt.

In het basis- en het secundair onderwijs, met uitzondering voor de nieuwe onderwijsinstellingen, spreekt de onderwijsinspectie ook een evaluatie uit over het **gelijke onderwijskansenbeleid**.

3° in het basis- en het secundair onderwijs een kwaliteitsvol **beleid op leerlingenbegeleiding** ontwikkelt, implementeert en evalueert.

4° in het basis- en het secundair onderwijs voor leerlingen met een IAC-verslag kwaliteitsvolle individueel aangepaste curricula realiseert, waarbij er in het buitengewoon onderwijs bijkomende aandacht is voor de mogelijkheid tot terugkeer naar het gewoon onderwijs en er in het gewoon onderwijs bijkomende aandacht is voor de afweging van redelijke aanpassingen;

5° in het secundair onderwijs voor leerlingen met een OV4-verslag kwaliteitsvolle onderwijstrajecten realiseert, waarbij er in het buitengewoon onderwijs bijkomende aandacht is voor de mogelijkheid tot terugkeer naar het gewoon onderwijs en er in het gewoon onderwijs bijkomende aandacht is voor de afweging van redelijke aanpassingen.

REGELGEVING

▪ Decreet leersteun (1/9/2023)

Maatregelen op drie domeinen

- Leersteuncentra
- Scholen gewoon onderwijs
- Samenwerking gewoon en buitengewoon onderwijs

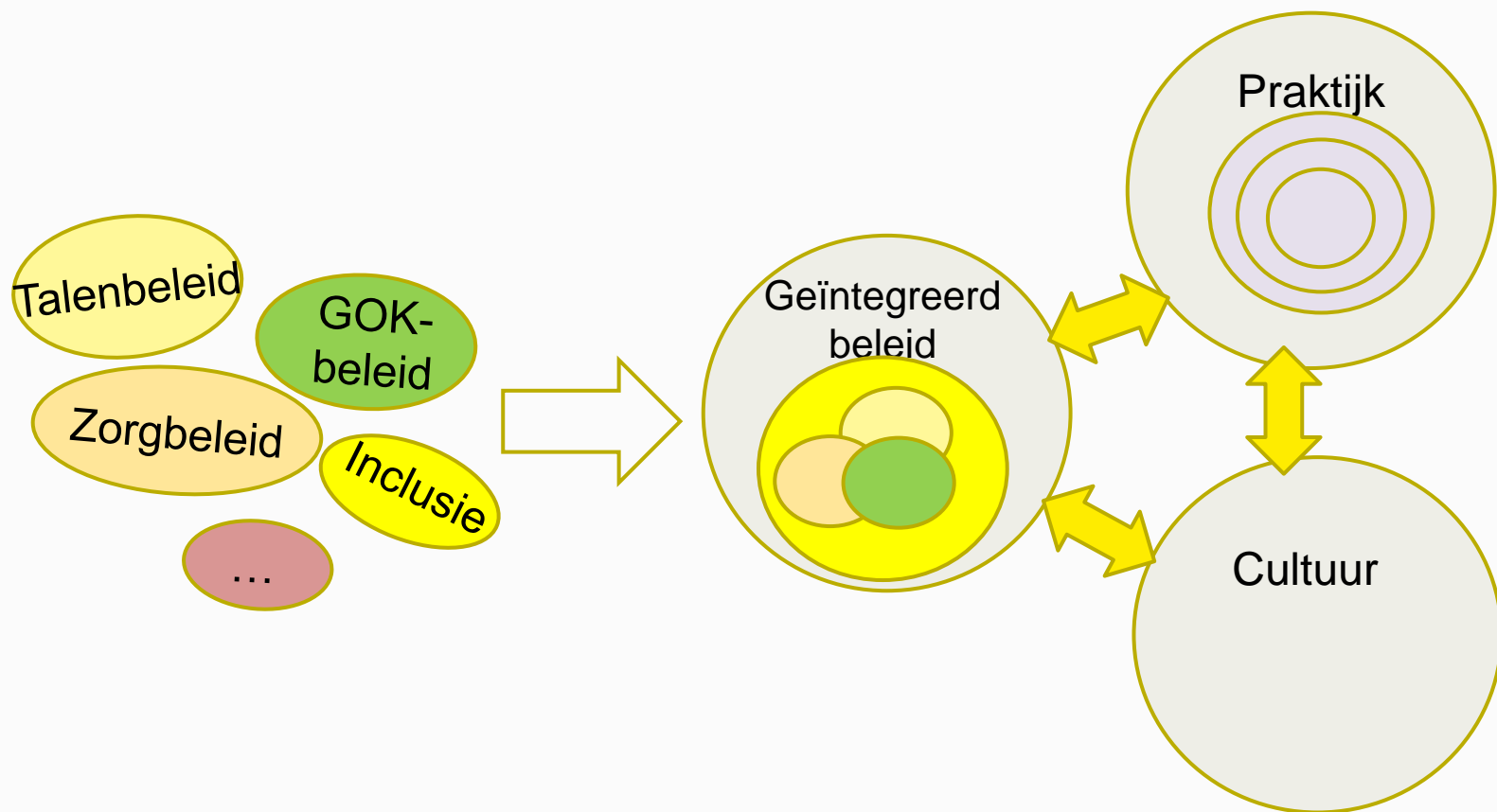
Specifieke aandacht in kwaliteitstoezicht voor cruciale succesfactoren:

- ✓ Kwaliteitsvol beleid op leerlingenbegeleiding **in scholen**
- ✓ Kwaliteit van IAC's en trajecten IIn met OV4-verslag
- ✓ Afweging redelijke aanpassingen
- ✓ Inzet op terugkeer van buo naar gewoon onderwijs

- ✓ **CLB** als partner met signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding
- ✓ Kwaliteit van HGD en opmaak GC-, IAC-, OV4-verslagen

- ✓ Definitieve erkenning van de **leersteuncentra**
- ✓ Kwaliteit van de leersteun die geboden wordt

EVOLUTIE IN DENKEN

BIJSTURINGEN TOEZICHTSKADER

Nog steeds interactie tussen **kwaliteitsontwikkeling** (visie, beleid, kwaliteitszorg) en **kwaliteit** van de leerlingenbegeleiding en onderwijsleerpraktijk tot op de klasvloer.

- Ontwikkeling van begeleidingsprincipes (schoolbrede kwaliteit)
 - BP1 Begeleiding volgens het zorgcontinuüm
 - BP2 Positieve en inclusieve cultuur
 - BP3 Ondersteuning van de teamleden
 - BP4 Interne samenwerking
 - BP5 Externe samenwerking
- **Brede basiszorg** en **verhoogde zorg** meer zichtbaar maken in het toezicht onderwijsleerpraktijk (klaspraktijk)
 - Onderwijs en begeleiding op maat (Iln met specifieke onderwijsbehoeften)
 - Krachtige leeromgeving (leef- en leerklimaat, leer- en ontwikkelingsgerichte instructie, feedback, materiële leeromgeving, leerlingenevaluatie)

Nog meer **accent** op:

- **systematisch en cyclisch** (gegevensanalyse, behoeften bepalen, doelen stellen, preventieve acties en maatregelen/redelijke aanpassingen, effecten nagaan)
- **recht op redelijke aanpassingen**
- **belang van klassenraad**
- **uitvoering tot op de klasvloer (de leraar doet ertoe!)**

BIJSTURINGEN TOEZICHTSKADER

Vanaf schooljaar 23-24:

- De onderwijsinspectie gaat na of de school een kwaliteitsvol beleid op de leerlingenbegeleiding ontwikkelt, implementeert en evalueert. Daarnaast spreekt de onderwijsinspectie zich uit over het gelijkeonderwijskansenbeleid.
 - Gezien de verwevenheid van de leerlingenbegeleiding en het gelijkeonderwijskansenbeleid kiest de onderwijsinspectie ervoor om **in elke school de leerlingenbegeleiding met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen te beoordelen** in de uitspraak leerlingenbegeleiding.
 - In scholen die GOK-middelen ontvangen, beoordeelt de onderwijsinspectie in **de uitspraak gelijkeonderwijskansenbeleid** of de school de GOK-middelen transparant, doelgericht en doeltreffend inzet. Elke school is vrij in de manier waarop ze de streefdoelen, de indicatoren en het tijdspad bepaalt.
- **Bij tekorten in het beleid op leerlingenbegeleiding is de school verplicht de tekorten weg te werken.**
- **Bij een negatieve uitspraak voor het gelijkeonderwijskansenbeleid moet de school zich engageren om zich extern te laten begeleiden (engagementsverklaring).**

ONDERWIJSAANBOD VOOR ZIEKE LEERLINGEN

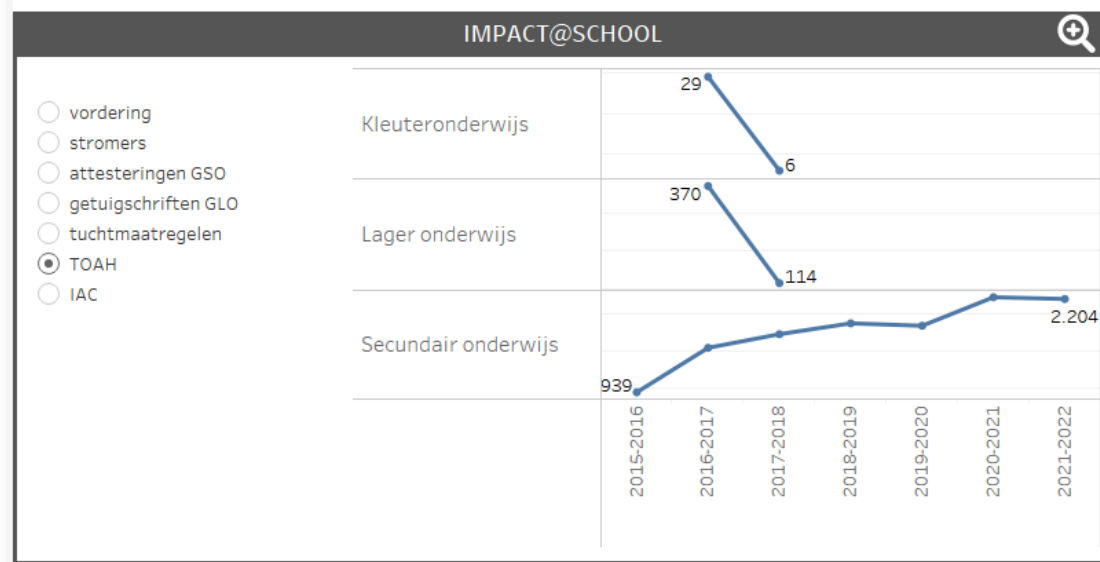
- Tijdens doorlichtingen beoordeelt de onderwijsinspectie de kwaliteit van de leerlingenbegeleiding met oog voor individuele onderwijsbehoeften en onderwijs en begeleiding op maat.

- TOAH:
 - Toezicht op het recht op en de mogelijkheden/modaliteiten van het tijdelijk onderwijs aan huis (via schoolreglement)
 - Gegevens beschikbaar in de Datawijzer voor CLB

- POAH:
 - Advisering van de aanvragen door Zorgpunt (inspecteurs buitengewoon onderwijs en CLB)

DATAWIJZER CLB

Vlaams niveau

DATAWIJZER CLB

Vlaams niveau (per onderwijsniveau – met reden)

